

[p1]

(1

wierelaaien<sup>1</sup> schijnt mij een woord te zijn dat zeer uitdrukkelijk (expressif) is; mij dunkt dit te hebben hooren gebruiken b.v. van eenen hooischelf of hooiopper die helt om omtevalen. de schelf wierlaait geheel en gansch, men zal dat zeggen als er een groote wind is die den schelft dreigt omtewerpen - men zegt dat nog b.v. van eenen vrouwhoed waaraan er veel beslag is, die veel strikken en linten en bloemen heeft, die gelijk een schelf waait op het hoofd - In de streke van Termonde als er iemand zou eene schete (met permissie) laten, zou men zeggen: hij is nog ne keer bezig met wier te laaien.

rosche kaarte<sup>2</sup> te Termonde zegt men van een boos (méchante) vrouwmensch dat is toch een roste kaarte - Mij dunkt dat ik dat nog gehoord heb in 't kaartspel, wanneer men een slecht spel heeft, un méchant jeu, un vilain jeu, kaarte die niet te gare 'n houdt - van alles iets, en niets van alles.

Keizermarkt<sup>3</sup> = voddemarkt (in Gent)

bavier<sup>4</sup> = dronkaard (?)

momporre<sup>5</sup> dat is een geheelen momporre = dat is een geheelen hutsepot.

.....

- 1 Reactie op een vraag in: Bijblad van Loquela: 7 (Wiedmaand, Hooimaand, Oestmaand, Pietmaand en Bamesse 1887) 6-10: "Waar hoort men het w. *wierelaaien* (of *wierelhaaien*) en wat bediedt het?" Het lemma 'wierelwaaien' verscheen in: Zantekoorn. In: Loquela: 7 (Pietmaand 1887) 5, p.40: "WIERELEWAAIEN, wierelwaaiende, gewierelwaaiende. =Trutselen, talmen; zonder oorzaak of nut hier en daar tijd verlopen. Geh. Lichtervelde."
- 2 Reactie op een vraag in: Bijblad van Loquela: 7 (Meimaand, Hooimaand, Oestmaand, Pietmaand en Bamesse, Alderheiligen 1887) 5, 6-11: "Wat is "*rasche* of *rosche* kaarte?" Geh. Beveren-bij-Rousselaere." Het lemma 'rouwsch' verscheen in: Zantekoorn. In: Loquela: 7 (Jaarmesse 1888) 9, p.69: ROUWSCH, rouwsche, klankverkort rossche. =Ruw, niet effen en glad, niet schuivende, niet sleerende. — 't Is moeielijk spelen met 'n rouwsche (uitspr. rosge) kaarte. Geh. Beveren-bij-R., Winkel-Sint-Eloy."
- 3 Reactie op een vraag in: Bijblad van Loquela: 7 (Meimaand, Wiedmaand, Hooimaand, Oestmaand 1887) 5-8: "Alzoo staat het in de rekeningen der stad Thielt (14 Jan. 1420 — 24 Febr. 1421). Wat moet ik verstaan onder "*keyserm'ct*" (d. i. keizermarct, keizermart) van vogelen ende van peerden?"
- 4 Reactie op een vraag in: Bijblad van Loquela: 7 (Meimaand, Wiedmaand, Hooimaand, Oestmaand 1887) 5-8: "Wat is een *bavier*, stemzate op -vier?"
- 5 Reactie op een vraag in: Bijblad van Loquela: 7 (Meimaand, Wiedmaand, Hooimaand, Oestmaand 1887) 5-8: "Wat is *morpore* te zeggen? Geh. Gheluwe."

[p2]

(2

benogen<sup>6</sup> = genegen (mais plus fort) - hij is altijd benogen om kwaad te doen - il est possédé de faire du mal -

bakeleboom<sup>7</sup> van den besem krijgen - bakele - moet komen of is de stam, denk ik, van bakelen of bakeren - wanneer een bakker zijn werk gedaan heeft, hij steekt den oven vol hout om hetzelfde zeer te droogen. dat hout dat alzoo verschillende uren in eenen heeten oven gezeten heeft is natuurlijk zeer droog en broos, het neemt seffens vuur, geeft vele warmte en weinig rook, dus 't is profijtig, men noemt zulk hout te Lendeledede, ten minste, gebakerd hout - hout bakeren, is op zulke wijze hout droogen - alzoo van de bakele boom krijgen, zou willen zeggen van den droogen stok, dus van den harden stok krijgen.

een buikte land<sup>8</sup> = een bruiksche lands = een hoekschen land - alzoo een bruiksche lands wat doet ge daar meê (Termonde)

.....

6 Reactie op een vraag in: Bijblad van Loquela: 7 (Meimaand, Wiedmaand, Hooimaand, Oestmaand 1887) 5-8: "Wat is 't w. *benogen* te zeggen, dat zaliger Deken De Bo aangeteekend heeft, zonder meer?"

7 Reactie op een vraag in: Bijblad van Loquela: 6-7 (Oostermaand, Meimaand, Wiedmaand, Hooimaand, Oestmaand 1887) 4-8: "Wat is "Van de *bakeleboone* krijgen"? De twee eetjes van *bakele*- doof en kort. Geh. Wynghene." Het lemma 'bakeleboone' verscheen in Zantekoorn. In: Loquela: 7 (Pietmaand 1887) 5, p.33-34: *BAKELEBOONE*, de, zwakke stemzate op ba-, sterke op boo-: van de *bakeleboone* krijgen. = Slagen krijgen. — Wi'-je wedden dat ze tavend van de *bakeleboone* zal krijgen? Geh. Wijnghene. Dit stafrijmend, dus oud w. schijnt, wat de afkomst betreft, duister genoeg. Misschien heeft het andere gedaanten gehad en eenen zin die dieper in de wetendheid des Volks verholen zit. Ware 't *bakelaboone*, 'k zou het durven vergelijken tegen *duikelaboone*, *apodidrasinda*, *schuilewinkspel*. *Bakeleboone* ware dan *bakelboone* tgelijk *keutelakeerze* (De Bo) *keutel keerze* is, *cerasus silvestris* L. *Bakel* is *stok*, Fr. *Jalon* (De Bo). Dus ware *bakelboone* *stokboone*, en van de *bakeleboone* krijgen v. d. *stok* krijgen. Van de *bakeleboone*, van de *bakelboone*, of "van de *boone* krijgen" kan ook misschien wel het naaste zijn aan "van de

*neute*" geven, met al de bediedenissen van dat woord. De *neute* is 't gene de wetenschap in de snijkamer Lat. *glans* heet."

8 Reactie op een vraag in: Bijblad van Loquela: 7 (Wiedmaand, Hooimaand, Oestmaand, Pietmaand en Bamesse 1887) 6-10: "Wat heet men "*eene buikte lands*?" Het lemma 'buikte' met dit stukje tekst verscheen in: Zantekoorn. In: Loquela: 7 (Oostermaand 1888) 5, p.90: *BUIKTE*, de. = *Beukte*, *buik*: van zeker *lijvig*, *langwerpig* aaneenhoudende stuk lands sprekende. *Eene buikte lands*. — Met zoo 'n *buikte lands*, wat doet ge daarmee. Geh. Sweveghem, Dermonde."

---

## Briefbeschrijving

Verzender	onbekend
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	xx/[07-08/1887]
Verzendingsplaats	Dendermonde (Dendermonde)
Annotatie	Datum gereconstrueerd op basis van de briefinhoud; plaats gereconstrueerd op basis van de briefinhoud; adressaat gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens.
Annotatie	Datum gereconstrueerd op basis van de briefinhoud; plaats gereconstrueerd op basis van de briefinhoud; adressaat gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens.

## Documentbeschrijving

### Fysieke bijzonderheden

Drager	enkel vel, 209x131 wit, rechthoekig geruit papiersoort: 2 zijden beschreven, inkt
Staat	fragment: volgend vel ontbreekt
Toevoegingen	op zijde 2 midden in de linkermarge: taalkundige notities (inkt, verticaal, hand G.G.); idem in het midden: baculus ? (potlood)

### Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	3322, B fiche 15
Bibliotheekrecord	<a href="https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle15022">https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle15022</a>

---

## Inhoud

Incipit	wierelaaien - schijnt mij een woord te zijn dat
Samenvatting	reactie op vragen in Loquela van juli-augustus 1887; de woorden komen vooral uit Dendermonde, ook uit Gent en Lendeledede
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

## Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

## Colofon

Titel	xx/[07-08/1887], [Dendermonde ?], onbekend aan [Guido Gezelle]
Editeur	Els Depuydt
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	<a href="#">Openbare Bibliotheek Brugge</a> (Guido Gezellearchief); <a href="#">Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie</a> (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); <a href="#">Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN)</a> (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023

Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een <a href="#">Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel</a> licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan <a href="mailto:els.depuydt@brugge.be">els.depuydt@brugge.be</a> .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]

---